

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

Bydgoszcz, kwietnia 2018 r.

WZ.IV.431.3.2018.GM

**Pan
Tadeusz Wiewiórski
Wójt Gminy
Wielgie
ul. Starowiejska 8
87-603 Wielgie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077) w Urzędzie Gminy Wielgie (zwanym również Urzędem) w dniu 27 lutego 2018 r. przeprowadzona została kontrola planowa (prawidłowości) prowadzona w trybie zwykłym przez pracowników Wydziału Zdrowia – Kujawsko-Pomorskiego Centrum Zdrowia Publicznego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy:

– starszego inspektora wojewódzkiego

– inspektora wojewódzkiego

w zakresie:

- a) prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji na sfinansowanie kosztów wydawania przez jednostkę samorządu terytorialnego decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryteria dochodowe,
- b) prawidłowości ustalania kosztów wydania decyzji administracyjnych o przyznaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- c) prawidłowości wydawania przez organ decyzji administracyjnych o przyznaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Okres objęty kontrolą: od dnia 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Urzędu oceniona została **negatywnie**, na podstawie następujących ustaleń kontroli:

1. W zakresie prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji na sfinansowanie kosztów wydawania przez Gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryteria dochodowe.

Przepisem artykułu 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) ustawodawca nałożył na

gminę zadanie własne dotyczące zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Gminy otrzymują dotację z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów:

- wydania, w trybie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy innego niż ubezpieczony, spełniającego kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, co do którego nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.),
- przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego w celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, któremu ma zostać wydana decyzja, o której mowa wyżej.

Analiza materiałów zebranych w trakcie postępowania w celu wydania decyzji wskazuje, że właściwie ustalano kryterium dochodowe jako przesłankę do otrzymania świadczenia, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Ewidencję księgową dotacji (wpływy dotacji oraz rozliczenie dotacji) jako organ prowadzi Urząd, natomiast podmiotem uprawnionym do wydawania decyzji i ustalania kosztów wydawania decyzji jest jednostka podległa - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgie (GOPS).

Na mocy upoważnienia Wójta Gminy Wielgie Nr GSO.0052.81.2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgie – Pan Sebastian Olewiński, został upoważniony do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Podstawą prawną do wydania powyższego upoważnienia były przepisy art. 54 ust. 11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

(akta kontroli: str. 9)

W 2017 roku Wójt Gminy Wielgie sześciokrotnie wprowadzał do budżetu gminy zwiększenie planu wydatków w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdziale 85195 – pozostała działalność, w § 2010 – dotacja celowa przeznaczona z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, a mianowicie:

- w dniu 27 lutego 2017 r. zarządzeniem Nr 10/17 – zwiększenie o 100 zł;
- w dniu 29 maja 2017 r. zarządzeniem Nr 35/17 – zwiększenie o 100 zł;
- w dniu 30 czerwca 2017 r. zarządzeniem Nr 41/17 - zwiększenie o 100 zł;
- w dniu 31 sierpnia 2017 r. zarządzeniem Nr 56/2017 – zwiększenie o 100 zł;
- w dniu 30 października 2017 r. zarządzeniem Nr 73/2017 - zwiększenie o 100 zł;
- w dniu 30 listopada 2017 r. zarządzeniem Nr 81/2017 - zwiększenie o 100 zł.

Zwiększeń planu Gminy Wielgie dokonano na podstawie decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego odpowiednio:

- z dnia 22 lutego 2017 r. nr WFB.I.3120.3.5.2017;
- z dnia 18 maja 2017 r. nr WFB.I.3120.3.22.2017;
- z dnia 22 czerwca 2017 r. nr WFB.I.3120.3.29.2017;
- z dnia 24 sierpnia 2017 r. nr WFB.I.3120.3.47.2017;
- z dnia 24 października 2017 nr WFB.I.3120.3.82.2017;
- z dnia 27 listopada 2017 nr WFB.I.3120.3.100.2017.

Łącznie plan dotacji ustalono na kwotę 600 zł.

O wskazanych powyżej zmianach w budżecie gminy został poinformowany kierownik GOPS.

W okresie kontrolowanym, na realizację powyższego planu, Urząd otrzymał środki budżetowe w wysokości 600 zł, co stanowi 100 % zaplanowanej dotacji.

(akta kontroli str. 10-16)

W kontrolowanym okresie Wójt Gminy Wielgie, w uzgodnieniu ze skarbnikiem gminy, wystąpił do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o sfinansowanie 17 decyzji administracyjnych. Wszystkie decyzje wydano na wnioski świadczeniobiorców.

Z otrzymanych środków budżetowych (600 zł) dokonano refundacji wydatków związanych z wydaniem przedmiotowych decyzji w kwocie 594,84 zł. Pozostałość niewykorzystanej dotacji w wysokości 3,16 zł odprowadzono na rachunek bankowy Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 29 grudnia 2017 r. Realizację wydatków z przedmiotowej dotacji potwierdza *Sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (Rb-50) za okres sprawozdawczy 2017 rok.*

(akta kontroli nr 17-27)

Na podstawie przedstawionego do kontroli materiału stwierdzono, że zapotrzebowania dotacji kierowane do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego były zgodne co do terminowości i ilości wydanych decyzji.

2. W zakresie ustalania kosztów wydania decyzji administracyjnych o przyznaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z przedstawionych dowodów księgowych wynika, że jednostka kontrolowana z otrzymanej dotacji dokonała rozliczeń wydatków wynagrodzeń i ich pochodnych osób przeprowadzających wywiad środowiskowy i napisania decyzji (§ 4010, §4110, §4120) oraz na zakup materiałów biurowych (§ 4210). Do kosztów każdej wydanej decyzji wliczono wynagrodzenie konkretnej osoby przeprowadzającej wywiad środowiskowy.

(akta kontroli str. 28)

W trakcie czynności kontrolnych ujawniono, że GOPS czterokrotnie przeprowadził u Lecha G i jego małżonki Krystyny G. (osób współmieszkających i korzystających ze świadczeń opieki zdrowotnej) wywiad środowiskowy w celu ustalenia dochodu oraz zbadania sytuacji materialnej rodziny. W zapotrzebowaniach o dotację, wnioskowano o refundację wywiadów środowiskowych wliczając podwójnie wartość wywiadu (cztery razy dla Krystyny G. i czterokrotnie dla Lecha G.), przez co Gmina pobrała dotację w zawyżonej wysokości wynoszącej 103,83 zł.

Do wyliczenia nadmiernie pobranej dotacji przyjęto czterokrotny koszt wywiadu środowiskowego stanowiącego podstawę wydania decyzji przypisany do Lecha G. (GOPS.8040.2.2017, GOPS.8040.3.2.2017, GOPS.8040.3.3.2017, GOPS.8040.3.4.2017)

3. W zakresie prawidłowości wydawania przez organ decyzji administracyjnych o przyznaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy jest decyzja wójta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, posiadająca cechy wskazane w art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Kontrolą objęto wszystkie decyzje wydane przez kierownika GOPS w okresie objętym kontrolą. Wydanie decyzji poprzedzało przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracowników socjalnych (za wyjątkiem wskazanych powyżej), sprawdzenie dokumentów potwierdzających obywatelstwo i zamieszkanie. Wszystkie decyzje zawierały nr PESEL świadczeniobiorcy. W wywiadzie środowiskowym ustalono kryterium dochodowe jako przesłanki do otrzymania decyzji, o których mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli, w zakresie prawidłowości wydawanych decyzji, poddano decyzje, na które zapotrzebowano środki z dotacji, a mianowicie:

Lp.	Nr decyzji	Data wydania decyzji	Dotyczy	Decyzja obowiązuje od dnia	Liczba dni obowiązywania decyzji
1	GOPS.8040.1.2017	02.01.2017	Jerzy W.	18.12.2016	90
2	GOPS.8040.2.2017	16.01.2017	Lech G.*	01.01.2017	90
3	GOPS.8040.2.17.2017	16.01.2017	Krystyna G.	01.01.2017	90
4	GOPS.8040.3.2.2017	03.04.2017	Lech G.*	01.04.2017	90
5	GOPS.8040.2.2.2017	03.04.2017	Krystyna G.	01.04.2017	90
6	GOPS.8040.3.2017	22.05.2017	Kinga K.	01.05.2017	90
7	GOPS.8040.4.2017	06.06.2017	Krzysztof O.	05.06.2017	90
8	GOPS.8040.5.2017	16.06.2017	Arkadiusz S.	16.06.2017	90
9	GOPS.8040.3.3.2017	04.07.2017	Lech G.*	30.06.2017	90
10	GOPS.8040.2.2/3.2017	04.07.2017	Krystyna G.	30.06.2017	90
11	GOPS.8040.6.2017	09.08.2017	Katarzyna U.	01.08.2017	90
12	GOPS.8040.7.2017	22.08.2017	Tadeusz Z.	21.08.2017	90
13	GOPS.8040.8.2017	18.09.2017	Grzegorz S.	15.09.2017	90
14	GOPS.8040.3.4.2017	28.09.2017	Lech G.*	28.09.2017	90
15	GOPS.8040.2.4.2017	28.09.2017	Krystyna G.	28.09.2017	90
16	GOPS.8040.9.2017	10.11.2017	Ewelina A.	03.11.2017	90
17	GOPS.8040.6-2.2017	30.11.2017	Katarzyna U.	30.11.2017	90

* wniosek o wydanie decyzji dla Lecha G. złożyła inna osoba niż świadczeniobiorca bez upoważnienia (żona).

Kontrolowane decyzje w swej treści nie posiadały wyczerpującego uzasadnienia prawnego. Nie podano m.in. podstaw prawnych dotyczących spełnienia kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono możliwości przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej przy wykorzystaniu własnych zasobów majątkowych w związku z art. 12 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto

decyzje nie posiadały pouczenia o niezwłocznym powiadomieniu wójta gminy o każdej zmianie w sytuacji dochodowej lub majątkowej, czy objęciu strony ubezpieczeniem zdrowotnym.

Jednostka kontrolowana nie udokumentowała również przekazania kopii decyzji do oddziału wojewódzkiego NFZ.

Decyzje o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podpisywał, z upoważnienia Wójta, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przykładową decyzję załączono do akt kontroli.

(akta kontroli str.29)

Kontrolę wpisano do książki kontroli Urzędu Gminy Wielgie.

Kierownik podmiotu kontrolowanego nie wniósł zastrzeżeń merytorycznych do treści Projektu wystąpienia pokontrolnego, który otrzymał w dniu 19.03.2018 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zalecam Panu podjęcie działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych błędów oraz wyeliminowania ich w przyszłości, a mianowicie:

- zwrócić do budżetu państwa dotację pobraną w nadmiernej wysokości zgodnie z zapisami art. 169 ustawy o finansach publicznych,
- w treści wydawanych decyzjach podawać pełną podstawę prawną o spełnienia wszystkich kryteriów warunkujących uprawnienie strony do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- dokumentować korespondencję przesyłaną do oddziału wojewódzkiego NFZ,
- wzmóc nadzór służbowy nad GOPS w zakresie kalkulowania kosztów wydania decyzji i rozliczaniem otrzymanej na ten cel dotacji.

Wystąpienia pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz wraz z aktami kontroli pozostaje w jednostce kontrolującej.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję od Pana, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.